

4. Bibliografia i fonts

Bibliografia

CAMÓS I CABECERAN, Joan. *L'Hospitalet, la història de tots nosaltres 1930-1936*. Barcelona. Diputació de Barcelona, col·lecció d'Estudis Locals i Comarcals, número 1, 1986.

GRANT, Richard; BALLANTINE, Richard. *El gran libro de la bicicleta*. Madrid. Aguilar i El País, 1991.

PLANS BOSCH, Juan. *Libro de oro Volta Ciclista a Catalunya 1934-1950*. Barcelona. Publitel SA.

SANTACANA, Carles. *Victoriosos i derrotats. El franquisme a l'Hospitalet, 1939-1951*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 1994.

SANTACANA, Carles; PUJADAS, Xavier. *Història il·lustrada de l'esport a Catalunya* (2 volums). Barcelona. Columna-Diputació de Barcelona, 1995-1996.

VILLAGRASA LÁRIZ, Emiliano. *Hospitalet, una ciudad en marcha*. L'Hospitalet. S.n., 1961.

VVAA. *El llibre d'or del futbol català*. Barcelona, 1928.

Encuesta de presupuestos familiares 1990-1991, vol IV. Madrid. Instituto Nacional de Estadística, 1995.

Unión Velocipédica Española. 50º aniversario 1896-1946. Madrid. Memòria de l'any 1946.

Premsa catalana i espanyola

Actualidad Deportiva y Teatral

31 de desembre de 1921

As

25 de juny de 1934

<i>Boletín de la Unión Velocipédica Española</i>	agost 1920 agost 1921 octubre 1921 gener 1922 agost 1924 setembre 1924 octubre-novembre 1924 febrer 1925 juny-juliol 1926 gener 1927 febrer 1927 agost-setembre-octubre 1927 gener-febrer-març 1929 juliol-agost-setembre 1930 octubre-novembre-desembre 1930
<i>Dicen</i>	12 de febrer de 1970
<i>Diluvio, El</i>	30 d'octubre de 1932 23 de novembre de 1934
<i>Mundo Deportivo, El</i>	11 de març de 1920 22 d'abril de 1920 19 d'agost de 1920 29 de desembre de 1921 2 de maig de 1922 28 d'abril de 1924 2 de maig de 1930 25 de maig de 1930 29 de maig de 1930 8 de juny de 1930 9 de juny de 1930 4 de juny de 1933 20 de juliol de 1933 6 d'agost de 1933 18 d'agost de 1933 1 de desembre de 1933 10 de gener de 1936 12 de gener de 1936 26 de gener de 1936 31 de gener de 1936 6 de febrer de 1936

16 de febrer de 1936
26 de febrer de 1936
8 d'agost de 1940
13 d'agost de 1940
16 d'agost de 1940
2 de setembre de 1940
26 de setembre de 1940
27 de setembre de 1940
26 d'octubre de 1940
11 de novembre de 1940
1 de gener de 1941
9 de febrer de 1941
17 de febrer de 1945
8 de març de 1945
17 de febrer de 1946
13 de setembre de 1953
24 de gener de 1957

Rambla, La

1 de setembre de 1930
31 d'agost de 1931
19 de setembre de 1932
5 de desembre de 1932

Premsa local

Boletín de la Unión Ciclista Bordeta

gener de 1928

Catalònia

Butlletí de l'Ateneu Cultural Catalònia

primer trimestre de 1993

Crónica, La

18 de desembre de 1925

Eco

gener de 1935

Espill, L'

15 de desembre de 1934
16 de febrer de 1935
16 de març de 1935
16 de febrer de 1936
1 de març de 1936
10 de maig de 1936

<i>Fortitud</i>	1 de juliol de 1933 15 d'agost de 1933
<i>Hospitalet Deportivo</i>	1960
<i>Voz de Hospitalet, La</i>	1928

Arxius i hemeroteques

AHLH	Arxiu Històric Municipal de l'Hospitalet
AHMB	Arxiu Històric Municipal de Barcelona
ANC/FC	Arxiu Nacional de Catalunya / Fons Brangulí
AS	Antònia Salvador
BEGC	Fons de la Biblioteca de l'Esport de la Generalitat de Catalunya
BM	Bicicletas Marco
CELH	Hemeroteca del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
EMD	Hemeroteca de El Mundo Deportivo
FTA	Família Tubau-Audí
GE	Guillermo Español
JB	Josep Bonastre
JC	Jordi Clarós
JT	Joaquim Tudela
LV	La Vanguardia
MAS	Miguel Ángel Sayago
MC	Miquel Claparols
MG	Manuel Gendre
MM	Matilde Marcé
MP	Maria Pañella
MZ	Manuel Martínez
UCLH	Unió Ciclista L'Hospitalet
UES	Unió Esportiva de Sants
VCE	Velo Club Excursionista

Entrevistes realitzades

Esther Benedet i Santi Palomo	1996
Pere Casanovas	1996
Jordi Clarós	1995-1996

Guillermo Español	1996
Manuel Gendre	1996
Ramón Jiménez Abellán	1995
María Pañella	1995-1996
Lluís Salvador	1995
Pedro Zamora	1995